

III

(Sagatavošanā esoši tiesību akti)

EIROPAS CENTRĀLĀ BANKA

EIROPAS CENTRĀLĀS BANKAS ATZINUMS

(2023. gada 5. jūlijs)

par grozījumiem Savienības krīzes pārvaldības un noguldījumu apdrošināšanas regulējumā

(CON/2023/19)

(2023/C 307/04)

Ievads un tiesiskais pamats

Eiropas Komisija 2023. gada 18. aprīlī apstiprināja: 1) priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko attiecībā uz agrīnas intervences pasākumiem, neregulējuma nosacījumiem un neregulējuma darbības finansējumu groza Regulu (ES) Nr. 806/2014 ⁽¹⁾ (turpmāk – “ierosinātie Vienotā neregulējuma mehānisma regulas grozījumi” jeb “ierosinātie VNMR grozījumi”); 2) priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko attiecībā uz agrīnas intervences pasākumiem, neregulējuma nosacījumiem un neregulējuma darbības finansējumu groza Direktīvu 2014/59/ES ⁽²⁾ (turpmāk – “ierosinātie Banku atveseļošanas un neregulējuma direktīvas grozījumi” jeb “ierosinātie BAND grozījumi”); 3) priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko attiecībā uz noguldījumu aizsardzības tvērumu, noguldījumu garantiju sistēmas līdzekļu izmantošanu, pārrobežu sadarbību un pārredzamību groza Direktīvu 2014/49/ES ⁽³⁾ (turpmāk – “ierosinātie Noguldījumu garantiju sistēmu direktīvas grozījumi” jeb “ierosinātie NGSD grozījumi”); un 4) priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko attiecībā uz minimuma prasības pašu kapitālam un atbilstīgajām saistībām dažiem aspektiem groza Direktīvu 2014/59/ES un Regulu (ES) Nr. 806/2014 ⁽⁴⁾ (turpmāk – “ierosinātie grozījumi attiecībā uz netiešās parakstīšanas ķēdēm”). Ierosinātie VNMR grozījumi, ierosinātie BAND grozījumi, ierosinātie NGSD grozījumi un ierosinātie grozījumi attiecībā uz netiešās parakstīšanas ķēdēm turpmāk kopā tiek saukti par “ierosināto tiesību aktu kopumu”.

Komisija ir ierosinājusi apspriesties ar ECB par ierosinātajiem VNMR grozījumiem, ierosinātajiem BAND grozījumiem un ierosinātajiem NGSD grozījumiem. ECB 2023. gada 23. jūnijā un 3. jūlijā saņēma attiecīgi Eiropas Savienības Padomes un Eiropas Parlamenta lūgumus sniegt atzinumu par ierosinātajiem grozījumiem attiecībā uz netiešās parakstīšanas ķēdēm.

ECB kompetence sniegt atzinumu pamatojas uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 127. panta 4. punktu un 282. panta 5. punktu, jo ierosinātais tiesību aktu kopums ietver normas, kas skar: 1) Eiropas Centrālo banku sistēmas (ECBS) uzdevumu sniegt palīdzību kompetentām iestādēm sekmīgi īstenot politiku, kas attiecas uz kredītiestāžu prudenciālo uzraudzību un finanšu sistēmas stabilitāti, saskaņā ar Līguma 127. panta 5. punktu; un 2) ECB saskaņā ar Līguma 127. panta 6. punktu uzticētos uzdevumus saistībā ar kredītiestāžu prudenciālo uzraudzību. ECB Padome šo atzinumu pieņēmusi saskaņā ar Eiropas Centrālās bankas reglamenta 17.5. panta pirmo teikumu.

⁽¹⁾ COM(2023) 226 final.⁽²⁾ COM(2023) 227 final.⁽³⁾ COM(2023) 228 final.⁽⁴⁾ COM(2023) 229 final.

Vispārīgi apsvērumi

1. *Nepieciešamība atjaunināt Savienības krīzes pārvaldības un noguldījumu apdrošināšanas regulējumu*
 - 1.1. ECB ļoti atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas ierosināto tiesību aktu kopumu, kura mērķis ir panākt uzlabojumus visos dažādajos Savienības krīzes pārvaldības un noguldījumu apdrošināšanas (CMDI) regulējuma posmos ⁽⁵⁾. Labi funkcionējošs Savienības CMDI regulējums ir būtisks, risinot dažāda lieluma kredītiestāžu iespējamo vai faktisko maksātnespēju atsevišķās vai vairākās dalībvalstīs. Pašreizējais CMDI regulējums, kas tika ieviests, reaģējot uz 2008. gada globālo finanšu krīzi, ir pastāvējis jau vairākus gadus, un pieredze liecina, ka pēdējo desmit gadu laikā īstenotās reformas ir ievērojami palielinājušas regulējuma efektivitāti. Šī pārskatīšana ir nozīmīga iespēja vēl vairāk uzlabot CMDI regulējumu, ņemot vērā pieredzi, kas gūta pirmajos tā piemērošanas gados.
 - 1.2. Ierosinātā tiesību aktu kopuma mērķis ir palielināt Eiropas finanšu tirgu noturību krīzes situācijās. Ar to tiek turpināts saskaņot piemērojamās krīzes pārvaldības noteikumus visā Savienībā, samazinot pārrobežu krīžu pārvarēšanas sarežģītību. Ar to arī tiek paplašināta krīzes pārvarēšanas instrumentu kopuma, kas pieejams krīzes situāciju risināšanai, darbības joma, un tā mērķis ir uzlabot minētā instrumentu kopuma efektivitāti, jo īpaši attiecībā uz nelielu un vidēju kredītiestāžu maksātnespēju.
 - 1.3. ECB atzinīgi vērtē uzlabojumus agrīnas intervences regulējumā, kā arī jaunās noteikums par sadarbību un informācijas apmaiņu starp uzraudzības un neregulējuma iestādēm, kuru mērķis ir vēl vairāk uzlabot krīzes pārvaldības procesu. Šajā regulējumā būs svarīgi saglabāt skaidru pienākumu sadalījumu starp uzraudzības un neregulējuma iestādēm.
 - 1.4. ECB atzinīgi vērtē arī ierosināto neregulējuma paplašināšanu ⁽⁶⁾, jo tās rezultātā tiks saskaņoti uzlabota nelielo un vidēju kredītiestāžu maksātnespējas efektīva pārvaldība visās dalībvalstīs ⁽⁷⁾. Vienlaikus ir ļoti svarīgi, lai šī plašākā neregulējuma darbības joma tiktu papildināta ar pienācīgu neregulējuma finansējumu šīm nelielajām un vidējām kredītiestādēm. Ja netiks uzlabota piekļuve finansējumam, pastāv risks, ka neregulējuma darbības jomas paplašināšanu nav iespējams īstenot praksē. Tādēļ ECB pilnībā atbalsta to, ka, pamatojoties uz principu, ka zaudējumi kredītiestādes maksātnespējas gadījumā vispirms un galvenokārt būtu jāsedz akcionāriem un kreditoriem, ierosinātajā tiesību aktu kopumā ir paredzēta arī lielāka noguldījumu garantiju sistēmu (NGS) loma neregulējumā, ievērojot konkrētus aizsardzības pasākumus. Ir svarīgi, lai šādu lomu nodrošinātu, izmantojot saskaņotu zemāko izmaksu pārbaudi un viena līmeņa noguldītāju prioritāti.
 - 1.5. Ierosinātais tiesību aktu kopums noteiktos scenārijos atvieglos piekļuvi neregulējuma finansēšanas mehānismiem. Tomēr sistēmiskās krīzēs, kad ar problēmām saskaras vairākas kredītiestādes vienlaikus vai ja konkrētas kreditoru kategorijas iekšējās rekapitalizācijas dēļ tiek nopietni apdraudēta finanšu stabilitāte, būtu lietderīgi atļaut ārkārtas piekļuvi neregulējuma finansēšanas mehānismiem, lai aizsargātu sabiedrības intereses un izvairītos no sistēmiskām sekām. Lai risinātu šādas ārkārtas situācijas, ECB atbalstītu finanšu stabilitātes atbrīvojuma ieviešanu, kas, vienlaikus ievērojot stingrus aizsardzības pasākumus, ārkārtas apstākļos nodrošinātu iespēju piekļūt neregulējuma finansēšanas mehānismiem, pirms tiek segti zaudējumi 8 % apmērā no kopējām saistībām un pašu kapitāla (TLOF).

⁽⁵⁾ Sk. Eiropas Centrālās bankas Atzinumu CON/2017/6 (2017. gada 8. marts) par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko Direktīvu 2014/59/ES groza attiecībā uz nenodrošinātu parāda instrumentu prioritāti maksātnespējas hierarhijā (OV C 132, 26.4.2017., 1. lpp.), un Eiropas Centrālās bankas Atzinumu CON/2017/47 (2017. gada 8. novembris) par pārmaiņām Savienības krīzes pārvaldības regulējumā (OV C 34, 31.1.2018., 17. lpp.). Visi ECB atzinumi pieejami EUR-Lex. Sk. arī ECB ieguldījumu Eiropas Komisijas mērķorientētajā apspriešanās par krīzes pārvaldības un noguldījumu apdrošināšanas regulējuma pārskatīšanu, pieejams ECB interneta vietnē www.ecb.europa.eu.

⁽⁶⁾ Sk. ierosināto VNMR grozījumu paskaidrojuma rakstu, 5. un 10. lpp.

⁽⁷⁾ Sk. ECB ieguldījumu Eiropas Komisijas mērķorientētajā apspriešanās par krīzes pārvaldības un noguldījumu apdrošināšanas regulējuma pārskatīšanu, 1. lpp.

- 1.6. Neatkarīgi no noregulējuma darbības jomas paplašināšanas dažas kredītiestādes arī turpmāk tiks likvidētas saskaņā ar nacionālo likvidācijas vai maksātnespējas procedūru. Šādos gadījumos ir svarīgi nodrošināt netraucētu un savlaicīgu procesu, lai izvairītos no jebkādas “nenoteiktības situācijas”⁽⁸⁾ pēc negatīva sabiedrības interešu novērtējuma.
- 1.7. Ierosinātā tiesību aktu kopuma mērķis ir arī saskaņot un uzlabot, piemēram, izmantojot viena līmeņa noguldītāju prioritāti un noguldījumu garantiju sistēmu spēju iejaukties, veicot preventīvus un alternatīvus pasākumus. Tomēr ECB atbalstītu šo pasākumu turpmāku saskaņošanu. Turklāt ECB būtu atzinīgi novērtējusi skaidru prasību NGSD pantos nodalīt institucionālās aizsardzības shēmu (IAS) līdzekļus un NGS līdzekļus. Tas jo īpaši nodrošinātu, ka pēc tam var turpināt veikt IAS īpašās funkcijas, izmantojot šos īpašos IAS līdzekļus.
- 1.8. ECB uzskata, ka jāuzlabo pašreizējie noteikumi, kas reglamentē NGS iemaksu pārskaitīšanu gadījumos, kad kredītiestādes maina savu piederību citai NGS Savienībā, jo pretējā gadījumā šie noteikumi varētu kavēt integrētāku banku pakalpojumu vienoto tirgu Savienībā. Šajā sakarā ECB atbalsta to, ka Eiropas Banku iestādei (EBI) tiek piešķirtas pilnvaras izstrādāt pārvedamo iemaksu summas aprēķināšanas metodiku, lai nodrošinātu saskaņotību ar pārnestajiem riskiem.
- 1.9. ECB stingri atbalsta likumdošanas procesa ātru pabeigšanu, ievērojot mērķi pabeigt apspriešanu pašreizējā likumdevēja pilnvaru laikā⁽⁹⁾. Ierosinātais tiesību aktu kopums nodrošina pareizo līdzsvaru starp galvenajiem mērķiem – aizsargāt nodokļu maksātājus un noguldītājus un saglabāt finanšu stabilitāti. Tas ir saskaņots kopums, kas jāapspriež visaptveroši, jo tā galvenie elementi pienācīgi darbosies tikai tad, ja tie tiks ieviesti vienlaikus.

2. Banku savienības izveides pabeigšana

- 2.1. Papildus ierosinātajam tiesību aktu kopumam, kas ir būtisks solis ceļā uz banku savienības stiprināšanu, turpmākajos gados būs nepieciešamas papildu iniciatīvas, lai pabeigtu banku savienības izveidi.
- 2.2. Pirmkārt, Eiropas noguldījumu apdrošināšanas sistēma (ENAS) ir trešais pīlārs, kas nepieciešams, lai pabeigtu banku savienības izveidi⁽¹⁰⁾ un vēl vairāk stiprinātu Savienības banku nozares noturību. Viena no galvenajām prioritātēm joprojām ir ieviest ENAS ar pilnīgu riska sadali, tostarp pilnībā sedzot gan likviditātes vajadzības, gan zaudējumus⁽¹¹⁾. Kopēja sistēma nodrošinātu, ka pārliecība par banku noguldījumu drošību visās dalībvalstīs ir vienlīdz augsta⁽¹²⁾, tādējādi samazinot risku, ka notiek haotiska noguldījumu izņemšana no bankām, un nodrošinot finanšu stabilitāti. Paturot noguldītāju aizsardzību nacionālajā līmenī, tiek uzturēta saikne starp kredītiestādī un attiecīgo valsti. Tas kavē vienlīdzīgu konkurences apstākļu radīšanu, vājina finanšu stabilitāti un nozīmē, ka nav sasniegts viens no galvenajiem banku savienības mērķiem. ENAS izveide varētu arī veicināt turpmākus krīzes pārvaldības regulējuma uzlabojumus un pārrobežu integrāciju banku savienībā. ECB atzinīgi vērtē Komisijas aicinājumu atjaunot centienus panākt politisku vienošanos par ENAS⁽¹³⁾ un aicina Savienības likumdevējus panākt progresu šajā jomā.
- 2.3. Otrkārt, prioritārā kārtā ir jānodrošina, ka Eiropas Stabilizācijas mehānisms pilnībā uzsāk savu darbību kā Vienotā noregulējuma fonda (VNF) atbalsta funkcijas veicējs.

⁽⁸⁾ Sk. ierosināto BAND grozījumu paskaidrojuma rakstu, 19. lpp.

⁽⁹⁾ Sk. Eurogrupas 2022. gada 16. jūnija paziņojumu par banku savienības nākotni, kas pieejams Eiropas Savienības Padomes interneta vietnē www.consilium.europa.eu.

⁽¹⁰⁾ Sk. 1.1. punktu Eiropas Centrālās bankas Atzinumā CON/2016/26 (2016. gada 20. aprīlis) par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko groza Regulu (ES) Nr. 806/2014, lai izveidotu Eiropas noguldījumu apdrošināšanas sistēmu (OV C 252, 12.7.2016., 1. lpp.).

⁽¹¹⁾ Sk. ECB ieguldījumu Eiropas Komisijas mērķorientētajā apspriešanā par krīzes pārvaldības un noguldījumu apdrošināšanas regulējuma pārskatīšanu, 1.–4. un 14.–15. lpp.

⁽¹²⁾ Sk. Atzinuma CON/2016/26 1.1. punktu.

⁽¹³⁾ Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Centrālajai bankai, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Par krīzes pārvaldības un noguldījumu apdrošināšanas satvara pārskatīšanu, kas palīdz pabeigt banku savienības izveidi” (COM(2023) 225 final).

- 2.4. Treškārt, piekļuve likviditātei ir būtiska sekmīgam noregulējumam, par ko liecina arī nesenās krīzes situācijas. Banku savienībai joprojām trūkst noregulējuma likviditātes regulējuma. Šāds regulējums būtu jāizstrādā saskaņā ar Finanšu stabilitātes padomes pamatprincipiem un starptautisko paraugpraksi.

Īpaši apsvērumi

3. Uzraudzības iestādes pieņemtie agrīnas intervences pasākumi

- 3.1. ECB atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumus attiecībā uz agrīnas intervences sistēmu, kas balstīti uz iepriekšējiem ECB ieteikumiem⁽¹⁴⁾. Ierosinātais tiesību aktu kopums ir svarīgs, lai risinātu pašreizējās problēmas šīs sistēmas piemērošanā. Nodrošinot tiešu juridisko pamatu ECB agrīnas intervences pilnvaru īstenošanai saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 806/2014⁽¹⁵⁾ (turpmāk – “Vienotā noregulējuma mehānisma regula” (VNMR))⁽¹⁶⁾, tiek samazināts risks, ko radītu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/59/ES⁽¹⁷⁾ (turpmāk – “Banku atveseļošanas un noregulējuma direktīva” (BAND)) atšķirīga transponēšana nacionālajos tiesību aktos. Ierosinātais tiesību aktu kopums arī novērš pārkļāšanos starp agrīno intervenci un uzraudzības pasākumiem, uzlabojot to attiecīgo praktisko piemērošanu⁽¹⁸⁾. Papildus šīm izmaiņām ECB atbalsta to, ka agrīnas intervences pasākumu pieņemšanas nosacījumi tiek saskaņoti ar nosacījumiem, saskaņā ar kuriem ECB pieņem uzraudzības pasākumus. Tas paplašinātu uzraudzības iestādes iespējas nekavējoties iejaukties, pieņemot agrīnas intervences pasākumus, lai novērstu konstatētos trūkumus, pat ja prudenciālo prasību pārkāpums vai iespējamais pārkāpums vēl nav noticis. ECB iesaka svītrot atsauci uz vienības finanšu stāvokļa strauju un būtisku pasliktināšanos kā priekšnoteikumu agrīnas intervences pasākuma veikšanai. Šāda atsaucē varētu mazināt uzraudzības iestādes spēju pienācīgi un savlaicīgi risināt situācijas pasliktināšanos vienībā, ja, piemēram, šāda pasliktināšanās nav ātra, bet tomēr ir būtiska, vai ja šāda pasliktināšanās ir saistīta ar pārvaldības jautājumiem, iekšējo kontroli un citiem nefinanšu parametriem.
- 3.2. ECB atzinīgi vērtē arī to, ka priekšlikumā paredzētas pilnvaras pieņemt visus agrīnas intervences pasākumus uz vienas normas pamata⁽¹⁹⁾, ievērojot vienus un tos pašus nosacījumus, nevis vairākpakāpju procedūrā. Tas ļautu ātri pieņemt vispiemērotāko(-os) agrīnas intervences pasākumu(-us), ņemot vērā katras situācijas īpašos apstākļus.
- 3.3. Ierosināto VNMR grozījumu mērķis ir pilnvarot ECB pieņemt agrīnas intervences pasākumus, ja konstatēts minimuma prasību pašu kapitālam un atbilstīgajām saistībām (MREL prasību) pārkāpums vai iespējamais pārkāpums⁽²⁰⁾, pat ja ar šādu pārkāpumu nav pārkāptas prudenciālās prasības. MREL prasību mērķis ir atvieglot tādas kredītiestādes pienācīga noregulējuma stratēģijas īstenošanu, kas vairs nav dzīvotspējīga. Tādējādi to mērķis atšķiras no prudenciālo prasību mērķa, proti, nodrošināt kredītiestāžu drošumu un stabilitāti. No tā izriet, ka noregulējuma iestādes ir vispiemērotākās, kā arī juridiski kompetentas, lai uzraudzītu atbilstību MREL prasību mērķiem un ierosinātu korektīvus pasākumus saistībā ar tām. Tāpēc MREL prasību pārkāpumu novēršanai būtu jāpaliek vienīgi noregulējuma iestāžu prerogatīvai visos gadījumos, kad MREL prasību pārkāpumi vienlaikus nav kvalificējami kā pašu kapitāla prasību pārkāpumi. Tas ļautu izvairīties no prudenciālās uzraudzības un noregulējuma iestāžu uzdevumu dublēšanās un pienākumu saplūšanas.

⁽¹⁴⁾ Sk. Atzinuma CON/2017/47 4. punktu un ECB ieguldījumu Eiropas Komisijas mērķorientētajā apspriešanās par krīzes pārvaldības un noguldījumu apdrošināšanas regulējuma pārskatīšanu, 2. un 5.–6. lpp.

⁽¹⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 806/2014 (2014. gada 15. jūlijs), ar ko izveido vienāodus noteikumus un vienotu procedūru kredītiestāžu un noteiktu ieguldījumu brokeru sabiedrību noregulējumam, izmantojot vienotu noregulējuma mehānismu un vienotu noregulējuma fondu, un groza Regulu (ES) Nr. 1093/2010 (OV L 225, 30.7.2014., 1. lpp.).

⁽¹⁶⁾ Sk. ierosināto VNMR grozījumu 1. panta 15) punktu, ar ko groza VNMR 13. pantu.

⁽¹⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/59/ES (2014. gada 15. maijs), ar ko izveido kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību atveseļošanas un noregulējuma režīmu un groza Padomes Direktīvu 82/891/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK, 2011/35/ES, 2012/30/ES un 2013/36/ES, un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1093/2010 un (ES) Nr. 648/2012 (OV L 173, 12.6.2014., 190. lpp.).

⁽¹⁸⁾ Sk. ierosināto VNMR grozījumu 1. panta 15) punktu, ar ko groza VNMR 13. pantu.

⁽¹⁹⁾ Sk. ierosināto VNMR grozījumu 1. panta 15) punktu, ar ko groza VNMR 13. pantu.

⁽²⁰⁾ Sk. ierosināto VNMR grozījumu 1. panta 15) punktu, ar ko groza VNMR 13. pantu.

- 3.4. Lai gan ar uzraudzības pasākumiem patiešām var efektīvi risināt dažas strukturālas dzīvotspējas problēmas, tie var izrādīties nepietiekami gadījumos, kad kredītiestādes, kuru uzņēmējdarbības modelis ir vājš, piedzīvo ilgstošas grūtības un pastāvīgu kapitāla izsīkšanu. Ja šādas kredītiestādes neatbilst nosacījumiem, lai tās uzskatītu par tādām, kas “kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīgas” (FOLTF), pašreizējais instrumentu kopums, iespējams, nenodrošinās kompetentajai iestādei pietiekamus instrumentus, lai stimulētu šīs kredītiestādes veikt atbilstošus pasākumus šo risku novēršanai. Nesenā pieredze liecina, ka pakāpeniska brīvprātīga likvidācija, ko papildina atbilstošs kapitāla un likviditātes atbalsts, īpašos apstākļos varētu būt rentabls risinājums kredītiestāžu ar vāju uzņēmējdarbības modeli iziešanai no tirgus, tādējādi izvairoties no ilgstošas lejupslīdes, tostarp turpmākiem zaudējumiem un kapitāla izsīkšanu vairāku gadu laikā, kā rezultātā kredītiestāde kļūst maksātnespējīga. Ņemot to vērā, ECB atbalsta tāda skaidra noteikuma iekļaušanu, ar ko kompetentās iestādes agrīnas intervences kontekstā tiek pilnvarotas pieprasīt iesniegt plānu, kas īstenojams brīvprātīgas likvidācijas scenārija gadījumā. Kompetentā iestāde var pieprasīt kredītiestādei plānā iekļaut papildu elementus. Šāda plāna sagatavošana uzlabotu kredītiestādes informētību par pieejamām stratēģiskajām iespējām un saistītajām izmaksām. Jebkurā gadījumā galīgo lēmumu par plāna īstenošanu pieņemtu attiecīgā kredītiestāde un tās akcionāri.

4. Gatavošanās noregulējumam

- 4.1. ECB pilnībā atbalsta priekšlikumus vēl vairāk uzlabot sadarbību un informācijas apmaiņu starp ECB un Vienoto noregulējuma valdi (VNV) saistībā ar gatavošanos noregulējumam ⁽²¹⁾. Lai gan sadarbība un informācijas apmaiņa starp ECB, kas pilda uzraudzības funkciju, un VNV jau ir visaptveroša, pamatojoties uz divpusējo saprašanās memorandu ⁽²²⁾, ECB atzinīgi vērtē priekšlikumus tiesību aktos tieši paredzēt šādu ciešāku sadarbību.
- 4.2. ECB saprot, ka ierosinātās ECB pilnvaras vākt ar noregulējumu saistītu informāciju, piemēram, veicot pārbaudes uz vietas, un sniegt to VNV ⁽²³⁾, aizstās pašreizējās agrīnas intervences pilnvaras, kas paredzētas BAND ⁽²⁴⁾. Tomēr ECB ierosina dažus nelielus pielāgojumus attiecīgajos noteikumos, kuros precizētas šādas pilnvaras, un ieviest paskaidrojošu apsvērumu, kurā precizēta nepieciešamība katrā atsevišķā gadījumā izvērtēt, kā vākt minēto informāciju.
- 4.3. Turklāt ierosinātajā tiesību aktu kopumā nav definēts termins “uzraudzības darbība”, un tādēļ ir apgrūtināši noteikt tvērumu ierosinātajam ECB pienākumam informēt VNV par šādu “uzraudzības darbību” ⁽²⁵⁾. Tā vietā ECB var informēt VNV par visiem attiecīgajiem ECB uzraudzības novērtējumiem, kas darīti zināmi tās lēmēj institūcijām.

5. Piesardzīga rekapitalizācija un valdības likviditātes atbalsts

- 5.1. ECB atkārtoti uzsver, ka piesardzīga rekapitalizācija ir noderīgs instruments ārkārtējiem apstākļiem pašreizējā krīzes pārvaldības regulējumā, kas būtu jāsaģlabā ⁽²⁶⁾. Tā ir viens no dažiem izņēmumiem no principa, ka ārkārtas finansiālā atbalsta sniegšana kredītiestādei no publiskā sektora līdzekļiem noved pie kredītiestādes uzskatīšanas par tādu, kas kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīga. Piesardzīgu rekapitalizāciju veic, ja izpildīti stingri nosacījumi, un līdz šim tie ir izpildīti tikai ierobežotā skaitā gadījumu. Instrumenta retā izmantošana apliecina, ka pašreizējie nosacījumi ir piemēroti. Attiecīgajām iestādēm patiešām ir jāspēj pilnībā ņemt vērā katras lietas konkrētos apstākļus.

⁽²¹⁾ Sk. ierosināto VNMR grozījumu 14. apsvērumu un 1. panta 16) punktu, ar ko VNMR iekļauj jaunu 13.c pantu.

⁽²²⁾ Saprašanās memorands starp Vienoto noregulējuma valdi un Eiropas Centrālo banku par sadarbību un informācijas apmaiņu, pieejams EUR-Lex interneta vietnē.

⁽²³⁾ Sk. ierosināto VNMR grozījumu 1. panta 16) punktu, ar ko VNMR iekļauj jaunu 13.c pantu.

⁽²⁴⁾ Sk. BAND 27. panta 1. punkta h) apakšpunktu.

⁽²⁵⁾ Sk. ierosināto VNMR grozījumu 1. panta 16) punktu, ar ko VNMR iekļauj jaunu 13.c panta 1. punkta b) apakšpunktu.

⁽²⁶⁾ Sk. ECB ieguldījumu Eiropas Komisijas mērķorientētajā apspriešanās par krīzes pārvaldības un noguldījumu apdrošināšanas regulējuma pārskatīšanu, 2. un 6.–7. lpp.

- 5.2. ECB kopumā atzinīgi vērtē skaidrojumus, kas izklāstīti ierosinātajos VNMR grozījumos, kā arī priekšlikumus saglabāt esošo instrumentu kopumu radušos zaudējumu noteikšanai (t. i., nav obligātas aktīvu kvalitātes pārbaudes, jo piemēroti varētu būt arī citi instrumenti, piemēram, pārbaudes uz vietas), jo piesardzīga rekapitalizācija parasti ir jāīsteno ātri, lai tā būtu efektīva ⁽²⁷⁾.
- 5.3. Tajā pašā laikā piesardzīgas rekapitalizācijas nosacījumiem nevajadzētu ierobežot attiecīgo iestāžu spēju ņemt vērā katra gadījuma konkrētos apstākļus. Šajā sakarā jānorāda, ka jaunā ierosinātā maksātspējas definīcija ⁽²⁸⁾ liktu kompetentajai iestādei secināt, ka konkrētā piesardzīgas rekapitalizācijas kontekstā vienība nav maksātspējīga, pamatojoties arī uz vienkārši tehniskiem vai prognozējami īslaicīgiem kapitāla prasību pārkāpumiem, kas var nepamatoti vēl vairāk ierobežot piesardzīgu rekapitalizāciju, kā arī valdības likviditātes atbalstu. Tāpēc ECB iesaka precizēt jauno definīciju, lai vienību joprojām varētu novērtēt kā maksātspējīgu arī kapitāla prasību pārkāpumu vai iespējamu pārkāpumu gadījumos, ja šie pārkāpumi tiek uzskatīti par īslaicīgiem, ņemot vērā lietas īpašos apstākļus.
- 5.4. ECB atzīst, ka ir lietderīgi pieprasīt atbalsta pasākuma izejas stratēģiju ⁽²⁹⁾. Tomēr precīza izbeigšanas grafika noteikšana bez iespējas to pagarināt rada "kraujas efekta" risku, jo tirgi var gaidīt izejas termiņu, kas negatīvi ietekmētu tirgus apstākļus un mazinātu valsts ieņēmumus. Turklāt vajadzētu būt iespējai ņemt vērā neparedzētas norises tirgū. ECB arī nesaskata vajadzību apstiprināt izejas stratēģiju no uzraudzības viedokļa papildus Komisijas apstiprinājumam, kas jau tiek prasīts vispārējā valsts atbalsta ietvaros. Lai varētu efektīvi reaģēt neparedzētu apstākļu gadījumā, būtu jāatceļ automātiskā saikne starp jebkādiem izejas stratēģijas īstenošanas kavējumiem un FOLTF novērtējumu. Visbeidzot, nepamatoti ierobežot pieejamo risinājumu izmantošanu var arī piesardzīgas rekapitalizācijas rezultātā iegādāto pirmā līmeņa pamata kapitāla instrumentu summas ierobežojums līdz 2 % no kopējās riska darījumu vērtības. Piemēram, tas var radīt nevēlamu "kraujas efektu" un risku, ka rekapitalizācijas pasākums nav pietiekams un neatjauno uzticēšanos tirgum.
6. *Noguldījumu garantiju sistēmu intervences*
- 6.1. Ir pierādījies, ka NGS preventīvie pasākumi ir noderīgs krīžu novēršanas instruments. Saskaņā ar ierosināto tiesību aktu kopumu dalībvalstīm joprojām būtu iespēja atļaut NGS finansēt preventīvus intervences pasākumus ⁽³⁰⁾. Ņemot vērā šo instrumentu sniegtos potenciālos ieguvumus, ECB mudina Savienības likumdevējus NGS preventīvos pasākumus darīt pieejamus visā Savienībā saskaņā ar saskaņotu noguldījumu apdrošināšanas regulējumu. Tomēr ECB atzīst, ka vajadzīgs zināms laiks, lai NGS radītu iespējas veikt preventīvus pasākumus, un tāpēc uzskata, ka pārejas periods varētu būt piemērots. Turpmāka saskaņošana ir pamatota, lai nodrošinātu vienlīdzīgas konkurences apstākļus visā Savienībā, pienācīgus aizsardzības pasākumus un pilnīgāku instrumentu kopumu, tādējādi nodrošinot saskaņotību ar CMDI regulējuma vispārējiem mērķiem.
- 6.2. ECB atzinīgi vērtē ierosinātos VNMR ⁽³¹⁾ un BAND ⁽³²⁾ precizējumus, ka nav jāveic FOLTF novērtējums, ja veikta NGS intervence saskaņā ar NGSD ⁽³³⁾ noteikumiem par preventīviem pasākumiem. Tas nodrošinās lielāku skaidrību un noteiktību kompetentajām iestādēm. Tomēr ECB ir bažas attiecībā uz nosacījumu, saskaņā ar kuru FOLTF

⁽²⁷⁾ Sk. ierosināto VNMR grozījumu 1. panta 20) punktu, ar ko VNMR iekļauj jaunu 18.a panta 2. punktu.

⁽²⁸⁾ Sk. ierosināto VNMR grozījumu 1. panta 20) punktu, ar ko VNMR iekļauj jaunu 18.a pantu, un ierosināto BAND grozījumu 1. panta 19) punktu, ar ko BAND iekļauj jaunu 32.c pantu.

⁽²⁹⁾ Sk. ierosināto VNMR grozījumu 1. panta 20) punktu, ar ko VNMR iekļauj jaunu 18.a panta 2. punkta b) apakšpunktu.

⁽³⁰⁾ Sk. ierosināto NGSD grozījumu 1. panta 12) punktu, ar ko groza NGSD 11. pantu.

⁽³¹⁾ Sk. ierosināto VNMR grozījumu 1. panta 19) punkta b) apakšpunktu, ar ko groza VNMR 18. panta 4. punkta d) apakšpunktu.

⁽³²⁾ Sk. ierosināto BAND grozījumu 1. panta 17) punkta b) apakšpunktu, ar ko groza BAND 32. panta 4. punkta d) apakšpunktu.

⁽³³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/49/ES (2014. gada 16. aprīlis) par noguldījumu garantiju sistēmām (OV L 173, 12.6.2014., 149. lpp.).

novērtējums nav jāveic, ja kompetentā iestāde noteikusi, ka NGS intervence ir nepieciešama, lai saglabātu attiecīgās kredītiestādes finanšu stabilitāti un ilgtermiņa dzīvotspēju ⁽³⁴⁾. Tāpēc ECB iesaka svītrot šo atsauci ierosinātajos VNMR un BAND grozījumos.

- 6.3. ECB atzinīgi vērtē arī zemāko izmaksu pārbaudes saskaņošanu pirms NGS līdzekļu izmantošanas vai tad, kad apsver NGS preventīvo pasākumu piemērošanu ⁽³⁵⁾. Visos NGS izmantošanas gadījumos saskaņota zemāko izmaksu pārbaudes sistēma palīdzēs nodrošināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus un nodrošināt konsekveni visās dalībvalstīs. Attiecībā uz preventīvo pasākumu īpašo situāciju ierosinātajos NGSD grozījumos ir norādīts, ka prognozēt likvidācijā atgūtās summas var būt problemātiski, jo preventīvi pasākumi būtu jāveic ilgu laiku pirms jebkuras paredzamas likvidācijas ⁽³⁶⁾. Tāpēc šajos priekšlikumos ierosināts piemērot 85 % koeficientu aplēstajai atgūstamo summu attiecībai, veicot preventīvo pasākumu zemāko izmaksu pārbaudi, kas savukārt nodrošinās papildu finansējumu no NGS. Šāda koeficienta vienāda piemērošana preventīviem un alternatīviem pasākumiem, kā arī NGS iemaksām noregulējumā vēl vairāk nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus un palīdzētu veicināt šīs NGS intervences vairāk scenārijos. Tomēr, tā kā to kredītiestāžu apstākļi, kurām piemēro preventīvos pasākumus, var būt ļoti atšķirīgas to bilanču un to pasliktināšanās pakāpes ziņā, koeficients var neatbilst preventīvo pasākumu specifikai. EBI šo jautājumu var risināt efektīvāk sava ierosinātā regulatīvo tehnisko standartu projekta ietvaros ⁽³⁷⁾.
- 6.4. Ierosinātie NGSD grozījumi paredz, ka kredītiestādēm, kas pieprasa NGS finansēt preventīvus pasākumus, jāiesniedz kompetentajai iestādei piezīme par pasākumiem, kurus šīs kredītiestādes apņemas veikt, lai nodrošinātu vai atjaunotu atbilstību uzraudzības prasībām, tostarp par darbībām, ar ko mazina finanšu stabilitātes pasliktināšanās risku un stiprina kredītiestādes kapitāla un likviditātes pozīciju. ECB ierosina precizēt, ka uzraudzības iestādei būtu jāpārbauda tikai paredzētā atbilstība prudenciālajām prasībām. Tas ietvertu sanācības plānu prudenciālo un uzraudzības aspektu pārbaudi, kuru mērķis ir nodrošināt vai atjaunot atbilstību uzraudzības prasībām un nodrošināt kredītiestādes ilgtermiņa dzīvotspēju. Uzraudzības iestādēm būtu cieši jāsadarbojas ar nacionālajām norīkotajām iestādēm vai NGS iestādēm jautājumos, kas ietilpst to pilnvaru jomā un par kuriem tā joprojām ir atbildīga. Turklāt NGS un/vai norīkotajai iestādei ir patiesa interese un vislabākās iespējas uzraudzīt to, kā kredītiestāde atmaksā summu, ko NGS ieguldījusi preventīvajā pasākumā, un ar to saistīto grafiku, kā arī uz šī pamata nolemt, vai attiecīgajai kredītiestādei piešķirt vai nepiešķirt turpmākus preventīvus pasākumus.
- 6.5. ECB ierosina paredzēt skaidru prasību par IAS un NGS līdzekļu nodalīšanu. Līdzšinējā pieredze liecina, ka atsevišķi IAS līdzekļi ir svarīgi šādu shēmu netraucētai darbībai. Atsevišķu IAS un NGS līdzekļu pastāvēšana būtu nozīmīgs ieguvums, ņemot vērā to, ka uz atsevišķiem IAS līdzekļiem neattiecas NGSD noteiktie ierobežojumi. Tādējādi atsevišķi IAS līdzekļi nodrošina, ka iespējams turpināt veikt citas IAS funkcijas, izmantojot līdzekļus, kas paredzēti IAS mērķim. Piemēram, proaktīva un savlaicīga IAS iesaistīšanās nodrošina, ka tās dalībnieki izpilda normatīvās pašu kapitāla un likviditātes prasības. ECB atzinīgi vērtē to, ka, tāpat kā iepriekš, šiem atsevišķajiem IAS līdzekļiem nepiemēro NGSD prasības. Attiecībā uz NGS lomu, ko pilda IAS, ECB atbalsta to, ka NGSD arī turpmāk būtu jāattiecas uz IAS, lai nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus. Tāpēc Komisijas priekšlikums, ko papildina IAS un NGS līdzekļu nodalīšana, nodrošina gan nepieciešamās elastības saglabāšanu, gan arī juridisko skaidrību un vienlīdzīgus konkurences apstākļus.

7. Agrīnā brīdināšana par iespējamu FOLTF novērtējumu

- 7.1. Ierosinātie VNMR grozījumi paredz, ka ECB vai attiecīgajai nacionālajai kompetentajai iestādei būtu pēc iespējas ātrāk jāinformē VNV, ja tās uzskata, ka pastāv būtisks risks, ka tiks izpildīts viens vai vairāki nosacījumi kredītiestādes uzskatīšanai par tādu, kas kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīga ⁽³⁸⁾. Pēc tam ECB vai nacionālā

⁽³⁴⁾ Sk. ierosināto VNMR grozījumu 1. panta 20) punktu, ar ko VNMR iekļauj jaunu 18.a panta 1. punkta b) apakšpunktu, un ierosināto BAND grozījumu 1. panta 19) punktu, ar ko BAND iekļauj jaunu 32.c panta 1. punkta b) apakšpunktu.

⁽³⁵⁾ Sk. ierosināto NGSD grozījumu 1. panta 13) punktu, ar ko NGSD iekļauj jaunu 11.e pantu.

⁽³⁶⁾ Sk. ierosināto NGSD grozījumu 30. apsvērumu.

⁽³⁷⁾ Sk. ierosināto NGSD grozījumu 1. panta 13) punktu, ar ko NGSD iekļauj jaunu 11.e panta 5. punktu.

⁽³⁸⁾ Sk. ierosināto VNMR grozījumu 15. apsvērumu un 1. panta 16) punktu, ar ko VNMR iekļauj jaunu 13.c pantu.

kompetentā iestāde un VNV apmainīsies viedokļiem par iespējamiem pasākumiem, lai novērstu šādas maksātnespējas iestāšanos, kā arī par saprātīgu grafiku to īstenošanai. ECB vai nacionālā kompetentā iestāde un VNV uzraudzīs lietas attīstību un regulāri tiksies.

7.2. ECB atbalsta šo jauno agrīnās brīdināšanas procesu un atzinīgi vērtē to, ka tas neietekmē iedibināto noregulējuma procedūru ⁽³⁹⁾, tostarp jo īpaši principus, kompetenci un procesu, lai novērtētu, vai kredītiestāde kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīga. Tādējādi tiks pilnveidota paraugprakse sadarbībai starp ECB un VNV. Turklāt tas nodrošina, ka ECB vai nacionālā kompetentā iestāde un VNV var novērtēt krīzes situācijas, kad tās attīstās, un reaģēt vispiemērotākajā veidā, izmantojot pilnu instrumentu kopumu.

7.3. Šajā sakarā ECB atzinīgi vērtē to, ka šī jaunā agrīnās brīdināšanas procesa uzsākšana nav priekšnosacījums FOLTF novērtējuma veikšanai ⁽⁴⁰⁾. Strauji mainīgu krīžu laikā var būt lietderīgi nekavējoties veikt šādu novērtējumu, ņemot vērā situācijas nopietnību un to, ka nav viegli pieejamu pasākumu maksātnespējas novēršanai.

8. Noregulējuma procedūra

8.1. ECB atzinīgi vērtē noregulējuma darbības jomas paplašināšanu. Plašāka noregulējuma darbības joma padarīs noregulējuma instrumentus pieejamus plašākam kredītiestāžu lokam, tādējādi uzlabojot piekļuvi starptautiskajiem labākās prakses noregulējuma instrumentiem un nodrošinot turpmāku saskaņotību krīzes pārvaldībā. Vienlaikus ECB saprot, ka priekšlikums neprasīs noregulējuma iestādēm apzināt vajadzību veikt noregulējumu nelielās kredītiestādēs, ja šāda rīcība būtu nesamērīga. Šīs kredītiestādes joprojām varētu tikt likvidētas saskaņā ar nacionālajām maksātnespējas procedūrām, ja tas radītu apmierinošāku rezultātu. Jebkurā gadījumā ECB atzinīgi vērtētu analīzi par to, vai ierosināto izmaiņu, t. sk. jaunā mērķa – līdz minimumam samazināt NGS radītos zaudējumus –, kumulatīvā ietekme uz sabiedrības interešu novērtējumu atbilst plānotajai samērīgai noregulējuma paplašināšanai.

8.2. Noregulējuma darbības jomas paplašināšana, iekļaujot tajā nelielas un vidējas kredītiestādes, var būt pārliecinoša tikai tad, ja tiek rasti reāli risinājumi, lai nodrošinātu pienācīgu noregulējuma finansējumu, tostarp kredītiestāžu iekšējo zaudējumu absorbcijas spēju un visnotaļ nozīmīgo piekļuvi NGS finansējumam un noregulējuma finansēšanas mehānismiem.

8.3. Princips, ka zaudējumi kredītiestādes maksātnespējas gadījumā vispirms un galvenokārt būtu jāsedz akcionāriem un kreditoriem, ir Savienības krīzes pārvaldības regulējuma stūrakmens. Tāpēc ECB atzinīgi vērtē to, ka šis pamatprincips ir apstiprināts ierosinātajā tiesību aktu kopumā.

8.4. Noregulējuma darbības jomas paplašināšana, piemērojot to arī nelielām un vidējām kredītiestādēm, vienlaikus saistās ar problēmām. Šīs kredītiestādes bieži vien ir ļoti atkarīgas no noguldījumiem kā finansējuma avota, un atkarībā no vietējā tirgus apstākļiem tām var būt grūtības emitēt citus finanšu instrumentus, kurus varētu izmantot zaudējumu vai pārvērst pašu kapitālā, ja kredītiestāde kļūst maksātnespējīga. Var būt situācijas, kad noguldījumu, kurus NGS neaizsargā (nenodrošinātie noguldījumi), iekšējā rekapitalizācija var izraisīt finanšu stabilitātes riskus, kas varētu izraisīt vērtības samazināšanos, kaitējot sabiedrības interesēm. Tas var notikt, piemēram, ja nenodrošināto noguldījumu iekšējā rekapitalizācija kādā kredītiestādē izraisa nenodrošināto noguldījumu izņemšanu citās kredītiestādēs, tādējādi izraisot kaitīgās ietekmes izplatīšanos. ECB atzinīgi vērtē to, ka ierosinātais tiesību aktu kopums ievieš iespējas uzlabot noguldītāju aizsardzību, uzlabojot NGS spēju nodrošināt finansējumu noregulējuma ietvaros ⁽⁴¹⁾. Būtiski, ka tas tiktu panākts, precizējot un paplašinot zemāko izmaksu pārbaudi ⁽⁴²⁾ un ieviešot viena līmeņa noguldītāju prioritāti, proti, vienādu prioritāti visiem noguldījumiem ⁽⁴³⁾. Tāpat ECB atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu NGS ieguldījumu ieskaitīt minimālajā zaudējumu absorbēšanas summā, lai piekļūtu noregulējuma

⁽³⁹⁾ Sk. ierosināto VNMR grozījumu 15. apsvērumu.

⁽⁴⁰⁾ Sk. ierosināto VNMR grozījumu 16. apsvērumu.

⁽⁴¹⁾ Sk., piemēram, ierosināto BAND grozījumu 1. panta 56) punktu, ar ko groza BAND 109. pantu.

⁽⁴²⁾ Sk. ierosināto NGSD grozījumu 1. panta 13) punktu, ar ko NGSD iekļauj jaunu 11.e pantu.

⁽⁴³⁾ Sk. ierosināto BAND grozījumu 1. panta 55) punkta a) apakšpunktu, ar ko groza BAND 108. panta 1. punktu.

finansēšanas mehānismiem, t. sk. VNF, ja tiek izmantots pārveduma instruments⁽⁴⁴⁾. Šīs izmaiņas, kas uzlabo iespējas izmantot NGS un noregulējuma finansēšanas mehānismus nelielu un vidēju kredītiestāžu noregulējumā, ir neaizstājams palīgrīks, ar ko noregulējuma instrumentus pamatoti attiecināt arī uz šādām kredītiestādēm. Tādēļ ir svarīgi pieņemt ierosināto tiesību aktu kopumu visaptveroši un nodrošināt, ka izmaiņas CMDI regulējumā tiek formulētas saskaņoti. Tikai dažu ierosinātā tiesību aktu kopuma elementu īstenošana varētu novest pie tā, ka noregulējumu nav iespējams sekmīgi piemērot praksē.

- 8.5. Saskaņā ar principu, ka zaudējumi kredītiestādes maksātspējas gadījumā vispirms un galvenokārt būtu jāsedz akcionāriem un kreditoriem, visām kredītiestādēm, attiecībā uz kurām ir apzināta vajadzība veikt noregulējumu, kā pirmajai aizsardzības līnijai ir jābūt minimālai zaudējumu absorbēšanas spējai, kas ir pienācīgi kalibrēta saskaņā ar noregulējuma stratēģiju, tādējādi nodrošinot tirgus disciplīnu un līdz minimumam samazinot paļaušanos uz ārējiem finansējuma avotiem. Tomēr pat tad, ja NGS varētu piedalīties noregulējuma finansēšanā un šo ieguldījumu ieskaitīt TLOF minimālajā zaudējumu absorbēšanas summā 8 % apmērā⁽⁴⁵⁾, TLOF 8 % sliekšņa sasniegšana varētu pastiprināt negatīvu dinamiku sistēmiskā krīzē, piemēram, ja vairākas kredītiestādes kļūst maksātspējīgas vienlaikus vai ja zaudējumi būtu jāsedz konkrētiem kreditoriem, kas savukārt varētu nopietni apdraudēt finanšu stabilitāti. Tāpēc ECB izņēmuma gadījumos atbalstītu finanšu stabilitātes atbrīvojuma ieviešanu attiecībā uz piekļuvi noregulējuma finansēšanas mehānismiem saskaņā ar Starptautiskā Valūtas fonda (SVF) ieteikumu⁽⁴⁶⁾. Tas ļautu piekļūt noregulējuma finansēšanas mehānismiem pirms TLOF zaudējumu absorbēšanas 8 % apmērā gadījumos, kad tas ir absolūti nepieciešams, lai aizsargātu sabiedrības intereses un nodrošinātu finanšu stabilitāti. Tāpēc uz šo iespēju būtu jāattiecinā stingri nosacījumi un pārvaldības kārtība, kas līdzinās salīdzināmam mehānismam, kurš pastāv Amerikas Savienotajās Valstīs, piemēram, pieprasot VNV, Komisijas un ECB kopīgu apstiprinājumu. Atbrīvojums tiktu izmantots tikai eurozonas vai dalībvalsts mēroga krīzes laikā vai tad, ja pastāv šādas krīzes risks, kā galējais līdzeklis un pēc iespējas vairāk izmantojot kredītiestāžu zaudējumu absorbēšanas spēju tā, ka nerodas negatīva ietekme uz finanšu stabilitāti⁽⁴⁷⁾.
- 8.6. Pat paplašinot sabiedrības interešu novērtējumu, vairākas nelielās kredītiestādes, visticamāk, paliks ārpus noregulējuma darbības jomas. Attiecībā uz šīm kredītiestādēm, kurām noregulējuma režīms joprojām netiktu piemērots samērīgi, ECB atzinīgi vērtētu uzlabojumus nacionālajās maksātspējas procedūrās un to turpmāku saskaņošanu⁽⁴⁸⁾. Šajā ziņā ierosinātais tiesību aktu kopums nav vērienīgs. ECB mudina Savienības likumdevējus visās dalībvalstīs saskaņot un paplašināt alternatīvu pasākumu pieejamību likvidācijas procesā, jo īpaši NGS spēju sekmēt aktīvu un saistību pārvedumus pārņēmējai kredītiestādei. ECB atzinīgi vērtē ierosinātos grozījumus kreditoru hierarhijā un zemāko izmaksu pārbaudes precizējumus, kas nodrošinās labāku piekļuvi NGS finansējumam un šo pasākumu plašāku pieejamību. Šie alternatīvie pasākumi visās dalībvalstīs ļautu ātrāk, efektīvāk un saskaņotāk pārvaldīt kredītiestāžu likvidāciju, kas galu galā nāktu par labu finanšu stabilitātei un noguldītājiem, un ierobežotu NGS vajadzību veikt izmaksas.
- 8.7. Visbeidzot, ECB atzinīgi vērtē precizējumu, ka atbildības sadalījums kapitāla instrumentu un citu atbilstīgo saistību norakstīšanas procedūrā pilnībā atspoguļo pienākumu sadalījumu noregulējuma procedūrā⁽⁴⁹⁾. Tas nozīmē, ka uzraudzības iestādes galvenā atbildība attiecas uz FOLTF novērtējumiem, savukārt atlikušos norakstīšanas nosacījumus novērtē noregulējuma iestāde.

⁽⁴⁴⁾ Sk. ierosināto VNMR grozījumu 1. panta 24) punkta a) apakšpunktu, ar ko groza VNMR 27. panta 7. punktu.

⁽⁴⁵⁾ Sk. ierosināto VNMR grozījumu 1. panta 24) punkta a) apakšpunktu, ar ko groza VNMR 27. panta 7. punktu.

⁽⁴⁶⁾ Sk. SVF "Financial Sector Assessment Program – Technical Note – Bank Resolution and Crisis Management" (Finanšu sektora novērtēšanas programma. Tehniskā piezīme. Banku noregulējums un krīžu pārvarēšana), 2018, 6. un 30. lpp., pieejama SVF interneta vietnē www.imf.org.

⁽⁴⁷⁾ Sk. arī ECB ieguldījumu Eiropas Komisijas mērķorientētajā apspriešanā par krīzes pārvaldības un noguldījumu apdrošināšanas regulējuma pārskatīšanu, 4. lpp.

⁽⁴⁸⁾ Sk. ECB ieguldījumu Eiropas Komisijas mērķorientētajā apspriešanā par krīzes pārvaldības un noguldījumu apdrošināšanas regulējuma pārskatīšanu, 3. un 11. lpp. ECB mudināja Komisiju izpētīt tādu risinājumu iespējamību kā Eiropas administratīvās likvidācijas sistēmas izveide ar ENAS atbalstu, lai nodrošinātu, ka šādu kredītiestāžu maksātspējas gadījumi tiek risināti efektīvi un saskaņoti.

⁽⁴⁹⁾ Sk. ierosināto VNMR grozījumu 26. apsvērumu un 1. panta 23) punktu, ar ko groza VNMR 21. pantu.

9. Noguldītāju prioritāte

- 9.1. ECB atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu noteikt viena līmeņa noguldītāju prioritāti⁽⁵⁰⁾. Šī pieeja nodrošinās kredītiestāžu kreditoru hierarhijas pamatīgāku saskaņošanu visā Savienībā un nodrošinās, ka visi noguldījumi, tostarp lielu komercsabiedrību noguldījumi un izslēgtie noguldījumi, ir līdzvērtīgi (*pari passu*) un augstāki par parastajiem nenodrošinātajiem prasījumiem. Šī pieeja uzlabos piekļuvi NGS finansējumam, tādējādi saglabājot noguldījumu portfeli kopumā, kas nozīmē, ka NGS var labāk veicināt krīzes pārvarēšanas pasākumus noregulējuma jomā, kā arī izmantojot preventīvus vai alternatīvus pasākumus, tostarp pārveduma stratēģijas. Tas ievērojami uzlabo pieejamos krīzes pārvaldības risinājumus⁽⁵¹⁾ un palīdz novērst kaitīgas ietekmes izplatīšanās izraisītas finanšu stabilitātes problēmas, ko rada citas kredītiestādes, no kurām neapdrošinātie noguldītāji haotiski izņem noguldījumus. Uzņēmējdarbības pārdošanas stratēģiju plašāka pieejamība noregulējumā vai saistībā ar NGS alternatīviem pasākumiem var samazināt pakāpeniskas likvidācijas izmantošanu kā līdzekli kredītiestāžu maksātnespējas pārvaldībai. Tas ir ieguvums, jo pakāpeniska likvidācija var iznīcināt vērtību un radīt traucējumus noguldītājiem un finanšu stabilitātei. Ierosinātā pieeja arī samazina noguldītāju izmaksu nepieciešamību, kam bieži vien ir nepieciešams, lai NGS mobilizētu lielas summas, tādējādi ierobežojot to likviditāti un spēju risināt citus kredītiestāžu maksātnespējas gadījumus. Labāk aizsargājot piekļuvi noguldījumiem un finanšu stabilitāti, tiek samazināti arī stimuli izmantot nodokļu maksātāju naudu kredītiestādēs, kas kļūst maksātnespējīgas. Svarīgi ir tas, ka NGS joprojām pilnībā aizsargā nodrošinātos noguldītājus visos scenārijos, kā arī gūst labumu no pārveduma stratēģijām, kas var nodrošināt nepārtrauktu piekļuvi viņu noguldījumiem⁽⁵²⁾.
- 9.2. Šī pieeja, kurā dod priekšroku visiem noguldījumiem, nevis augstākas prioritātes prasījumiem kreditoru hierarhijā, arī atvieglotu zaudējumu sadali, slogu uzliekot nenodrošinātiem kredītiestādes parāda instrumentiem un sekmējot to, ka iekšēji rekapitalizējami kreditori pilnībā absorbē zaudējumus, tādējādi izvairoties no finanšu stabilitātes problēmām. Tas arī samazinātu kompensācijas prasību risku saskaņā ar principu "neviens kreditors nav sliktākā situācijā", tādējādi uzlabojot noregulējamību⁽⁵³⁾.
- 9.3. Vienlaikus ECB atzīst, ka, ieviešot viena līmeņa noguldītāju prioritāti, NGS var rasties papildu izmaksas dažos banku krīzes pārvaldības scenārijos. Lai gan ECB norāda, ka viena līmeņa noguldītāju prioritāte vairākās jurisdikcijās ir izrādījusies veiksmīga, būtu vēlams sīkāk analizēt konkrētas situācijas, kurās varētu rasties papildu izmaksas NGS vai nepamatotas sekas. Šajā analizē, ciktāl iespējams un ņemot vērā pieredzi, kas gūta jurisdikcijās, kuras ir ieviesušas viena līmeņa noguldītāju prioritāti, būtu arī jāapsver ierosināto izmaiņu ietekme uz augstākas prioritātes nenodrošinātā parāda reitingu un cenām, un būtu jāturpina pārbaudīt mijiedarbību starp viena līmeņa noguldītāju prioritāti un konkrētu noguldījumu atbilstību MREL prasībām. Turklāt ECB ir gatava izpētīt alternatīvus risinājumus, kas uzlabotu NGS spēju piedalīties noregulējumā (arī izmantojot preventīvus un alternatīvus pasākumus) tādā pašā mērā, kā tas būtu iespējams viena līmeņa noguldītājiem prioritātes gadījumā, vienlaikus ierobežojot NGS zaudējumus pēc izmaksu veikšanas likvidācijas procesā. Izpētot šādus risinājumus, būs obligāti jānodrošina, ka noregulējuma darbības jomas paplašināšana tiek apvienota ar pienācīgu piekļuvi finansējumam noregulējumā, tostarp jo īpaši finansējumam no NGS. Visbeidzot, viena līmeņa noguldītāju prioritātes ieviešanas ietekme uz kredītiestāžu saistību struktūru, protams, būtu pilnījusi ciešu uzraudzību, un ECB ir gatava to rūpīgi izvērtēt attiecībā uz kredītiestādēm, kas ir tās uzraudzības kompetencē.

10. "Nenoteiktības situācijas" riska novēršana

- 10.1. BAND jau ir noteikts, ka dalībvalstīm ir jānodrošina, ka maksātnespējīgu kredītiestādi, kurai nepiemēro noregulējumu, organizēti likvidē saskaņā ar piemērojamiem nacionālajiem tiesību aktiem⁽⁵⁴⁾. ECB atbalsta ierosinātos BAND grozījumus, kas vēl vairāk precizē šo mehānismu⁽⁵⁵⁾, nodrošinot, ka šāda likvidācija tiek sākota nekavējoties un ka tās rezultātā kredītiestāde saprātīgā termiņā iziet no tirgus vai izbeidz savas banku pakalpojumu darbības⁽⁵⁶⁾.

⁽⁵⁰⁾ Sk. ierosināto BAND grozījumu 1. panta 55) punkta a) apakšpunktu, ar ko groza BAND 108. panta 1. punktu.

⁽⁵¹⁾ Šajā sakarā sk. arī ECB ieguldījumu Eiropas Komisijas mērķorientētajā apspriešanā par krīzes pārvaldības un noguldījumu apdrošināšanas regulējuma pārskatīšanu, 4. un 13. lpp.

⁽⁵²⁾ Sīkāku informāciju par ASV pieeju, kas ietver viena līmeņa noguldītāju prioritāti un ievērojamu palaušanos uz pārveduma stratēģijām, sk. ECB Uzraudzības valdes priekšsēdētāja Andrea Enria runā "Of temples and trees: on the road to completing the European banking union" (Par templiem un kokiem: ceļā uz Eiropas banku savienības izveides pabeigšanu), kas pieejama ECB banku uzraudzības interneta vietnē www.bankingsupervision.europa.eu.

⁽⁵³⁾ Sk. Atzinuma CON/2017/6 2.3.2. punktu.

⁽⁵⁴⁾ Sk. BAND 32.b pantu.

⁽⁵⁵⁾ Sk. ierosināto BAND grozījumu 1. panta 18) punktu, ar ko groza BAND 32.b pantu.

⁽⁵⁶⁾ Sk. Atzinuma CON/2020/25 3.2. punktu; ECB ieguldījumu Eiropas Komisijas mērķorientētajā apspriešanā par krīzes pārvaldības un noguldījumu apdrošināšanas regulējuma pārskatīšanu, 2. un 8. lpp.

- 10.2. Nacionālās procedūras tādu gadījumu pārvaldībai, kas nav noregulējums, būtu vēl vairāk jāsapņo, pilnvarojot noregulējuma iestādes sākt administratīvu likvidācijas procedūru attiecībā uz kredītiestādēm, kas atbilst pirmajiem diviem noregulējuma nosacījumiem, bet uz kurām neattiecas noregulējums, jo noregulējums nav sabiedrības interesēs ⁽⁵⁷⁾. Tas būtu visefektīvākais veids, kā izlēmīgi novērst “nenoteiktības situācijas” iespēju ilgākā laikposmā.
- 10.3. ECB atbalsta to, ka kompetentās iestādes tiek pilnvarotas anulēt atļauju kredītiestādēm, kas kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīgas, bet kurām nepiemēro noregulējumu ⁽⁵⁸⁾. Vienlaikus ar grozījumiem nevajadzētu ieviest nekādu automātiskumu, saglabājot atļauju anulēšanu kā ECB rīcības brīvību saskaņā ar Padomes Regulu (ES) Nr. 1024/2013 ⁽⁵⁹⁾.
- 10.4. Attiecībā uz priekšlikumu noteikt, ka atļaujas anulēšana ir pietiekams nosacījums likvidācijas uzsākšanai ⁽⁶⁰⁾, ECB uzskata, ka ir ārkārtīgi svarīgi izvairīties no neparedzētām sekām, kas saistītas ar pretrunīgām interpretācijām vai atšķirīgu transponēšanu nacionālajos tiesību aktos. Komisijas galvenais priekšlikums “nenoteiktības situāciju” risināšanai ir šāds – ja noregulējuma iestāde konstatē, ka kredītiestāde atbilst visiem noregulējuma nosacījumiem, izņemot sabiedrības interešu nosacījumu, attiecīgajai nacionālajai iestādei arī jābūt pilnvarām nekavējoties sākt kredītiestādes likvidācijas procedūru ⁽⁶¹⁾. Priekšlikums, ka atļaujas anulēšana ir “pietiekams” nosacījums likvidācijai, var radīt stimulu dalībvalstīm atteikties no šīs svarīgās prasības atbilstīgas transponēšanas, ar ko pilnvarotu nacionālās iestādes ⁽⁶²⁾. Šāda pieeja varētu novest pie nepareizas interpretācijas, ka uzraudzības iestādes veikta licences anulēšana būtu vienīgais iemesls likvidācijas procedūras uzsākšanai, ņemot vērā noregulējuma iestādes iepriekšējo lēmumu par to, vai ir izpildīti noregulējuma nosacījumi. Šāda pieeja varētu radīt praksi, ka nacionālās administratīvās iestādes vai nacionālās tiesas atliek likvidācijas procedūras uzsākšanu līdz licences anulēšanai. Tādējādi netiktu ņemta vērā iespēja, ka dažos gadījumos būtu lietderīgāk uzsākt likvidācijas procesu, kamēr kredītiestādei joprojām ir bankas licence. Ņemot vērā šos apsvērumus, ECB iesaka nenoteikt, ka atļaujas anulēšana ir saskaņots priekšnoteikums kredītiestāžu likvidācijai.
11. *Neatsaucamas maksājumu saistības pret VNF*
- 11.1. ECB stingri iesaka nepalielināt neatsaucamo maksājumu saistību daļu no 30 % līdz 50 % no iestāžu *ex ante* iemaksu, kuras izdara VNF un noregulējuma finansēšanas mehānismos, kopējās summas ⁽⁶³⁾. Prakse, ka kredītiestādes ir parakstījušās uz neatsaucamām maksājumu saistībām, liecina, ka dažu kredītiestāžu piemērotā procedūra var radīt risku, ka to pirmā līmeņa pamata kapitāls tiek novērtēts par augstu. Ja kredītiestādes situācijas novērtējums liecina, ka šāds risks pastāv un paliek nenodrošināts, varētu tikt pieņemti uzraudzības pasākumu minētā riska mazināšanai.

⁽⁵⁷⁾ Sk. arī 8.6. punktu iepriekš.

⁽⁵⁸⁾ Sk. ierosināto BAND grozījumu 1. panta 18) punktu, ar ko groza BAND 32.b panta 3. punktu.

⁽⁵⁹⁾ Sk. 4. panta 1. punkta a) apakšpunktu un 14. panta 5. punktu Padomes Regulā (ES) Nr. 1024/2013 (2013. gada 15. oktobris), ar ko Eiropas Centrālajai bankai uztic īpašus uzdevumus saistībā ar politikas nostādņām, kas attiecas uz kredītiestāžu prudenciālo uzraudzību (OV L 287, 29.10.2013., 63. lpp.).

⁽⁶⁰⁾ Sk. ierosināto BAND grozījumu 16. apsvērumu un 1. panta 18) punktu, ar ko groza BAND 32.b panta 4. punktu.

⁽⁶¹⁾ Sk. ierosināto BAND grozījumu 16. apsvērumu un 1. panta 18) punktu, ar ko groza BAND 32.b panta 1. un 2. punktu.

⁽⁶²⁾ Sk. ierosināto BAND grozījumu 1. panta 18) punktu, ar ko groza BAND 32.b panta 1. punktu un paredz, ka attiecīgajai nacionālajai administratīvajai vai tiesu iestādei jābūt pilnvarām nekavējoties sākt procedūru iestādes vai vienības sakārtotai likvidācijai.

⁽⁶³⁾ Sk. ierosināto VNMR grozījumu 1. panta 37) punkta a) apakšpunktu, ar ko groza VNMR 70. panta 3. punktu, un ierosināto BAND grozījumu 1. panta 53) punkta a) apakšpunktu, ar ko groza BAND 103. panta 3. punktu.

- 11.2. Šim prudenciālajam aspektam ir šāda priekšvēsture – grāmatvedības nolūkā daudzas kredītiestādes negrāmato neatsaucamas maksājumu saistības kā saistības, bet patur tās savā bilancē un vienlaikus ieraksta naudas nodrošinājumu kā aktīvu, neierakstot nekādus izdevumus peļņas un zaudējumu pārskatā. Tādējādi kredītiestādes pirmā līmeņa pamata kapitāls tiek novērtēts par augstu, jo tas neatspoguļo to, ka līdzekļus, kas iemaksāti kā nodrošinājums noregulējuma fondā, nevar atgūt bez atbilstoša maksājuma skaidrā naudā. To, ka attiecībā uz neatsaucamām maksājumu saistībām pastāv prudenciāls risks, ir atzinusi arī Vispārējā tiesa ⁽⁶⁴⁾. Jānorāda, ka šo jautājumu neatrisinātu pat ierosinātie precizējumi ⁽⁶⁵⁾.
- 11.3. Jebkurā gadījumā ECB atzinīgi vērtē precizējumus ⁽⁶⁶⁾, ka gadījumā, ja kredītiestāde vairs nav ietverta VNMR vai BAND darbības jomā un uz to vairs neattiecas pienākums veikt iemaksas VNF, noregulējuma iestāde pieprasīs izpildīt neatsaucamas maksājumu saistības, kuras kredītiestāde uzņēmusies un kuras vēl ir maksājamas. Šis grozījums arī apstiprina, ka kredītiestādes nekādā gadījumā nevar atgūt skaidras naudas nodrošinājumu, kas paredzēts neatsaucamu maksājumu saistību nodrošināšanai, ja vien noregulējuma fondam netiek veikts attiecīgs maksājums, kas rada nepieciešamību atskaitīt šādu skaidras naudas nodrošinājumu no kredītiestāžu pirmā līmeņa pamata kapitāla.
- 11.4. Visbeidzot, ņemot vērā to, ka dažas kredītiestādes šīs iemaksas VNF negrāmato kā izdevumus fonda izveides laikā, tām šīs iemaksas būtu jāgrāmato kā izdevumus laikā, kad fonds tiek izmantots. Lai gan ietekmi uz prudenciālajiem rādītājiem ierobežo ECB piemērotie prudenciālie atskaitījumi, neatsaucamas maksājumu saistības palielina kredītiestāžu peļņu mierīgos tautsaimniecības periodos (kad tiek veidots VNF) un palielina zaudējumus krīzes laikā (kad izmanto VNF), tādējādi radot procikliskas kaitīgas ietekmes izplatīšanās kanālu. Tāpēc ECB uzskata, ka neatsaucamas maksājumu saistības, ja tās nav iegrāmatotas kā izdevumi VNF izveides posmā, ir problemātiskas no sistēmiskā riska viedokļa, un ierosina samazināt to izmantošanu.
12. *Atbilstība minimuma prasībām pašu kapitālam un atbilstīgajām saistībām (netiešās parakstīšanas ķēdes)*
- 12.1. Ierosinātie grozījumi attiecībā uz netiešās parakstīšanas ķēdēm pilnvaro noregulējuma iestādes atļaut noteiktām vienībām, kas ir meitasuzņēmumi, izpildīt iekšējās MREL prasības konsolidēti ⁽⁶⁷⁾, nevis individuāli. Uz šo iespēju attiecas divi aizsardzības pasākumu kopumi ⁽⁶⁸⁾. Pirmkārt, attiecībā uz noregulējuma vienībām, kas ir Savienības mātes (jauktās) finanšu pārvaldītājsabiedrības, tiek prasīts, lai vienība – meitasuzņēmums būtu vienīgais tiešais meitasuzņēmums, kas ir noregulējuma vienības turējumā, un lai gan noregulējuma vienība, gan vienība – meitasuzņēmums veiktu uzņēmējdarbību vienā un tajā pašā dalībvalstī un ietilptu vienā un tajā pašā noregulējuma grupā. Attiecībā uz cita veida noregulējuma vienībām tiek prasīts, lai uz vienību – meitasuzņēmumu attiektos 2. pīlāra prasība vai apvienoto rezervju prasība. Otrkārt, noregulējuma iestādei ir jābūt nonākušai pie secinājuma, ka atbilstībai iekšējām MREL prasībām uz konsolidācijas pamata nav negatīvas ietekmes ne uz attiecīgās grupas noregulējamību, ne arī uz norakstīšanas un konvertācijas pilnvaru piemērošanu minētajai starpniecības vienībai vai citām vienībām tajā pašā noregulējuma grupā.
- 12.2. Attiecībā uz noregulējuma vienībām, kas nav Savienības mātes (jauktas) finanšu pārvaldītājsabiedrības, tiek izveidota saikne ar 2. pīlāra prasību, ko vienībai, kas ir meitasuzņēmums, piemēro konsolidēti. ECB norāda, ka Savienības banku grupas meitasuzņēmumam piemērojamās konsolidētās vai subkonsolidētās prasības jānosaka, ievērojot

⁽⁶⁴⁾ Sk. 2020. gada 9. septembra spriedumu *BNP Paribas / Eiropas Centrālā banka*, T-150/18 un T-345/18, ECLI:EU:T:2020:394, 78. punkts.

⁽⁶⁵⁾ Sk. ierosināto VNMR grozījumu 1. panta 37) punkta b) apakšpunktu, ar ko VNMR iekļauj jaunu 70. panta 3.a punktu, un ierosināto BAND grozījumu 1. panta 53) punkta b) apakšpunktu, ar ko BAND iekļauj jaunu 103. panta 3.a punktu.

⁽⁶⁶⁾ Sk. ierosināto VNMR grozījumu 1. panta 37) punkta b) apakšpunktu, ar ko VNMR iekļauj jaunu 70. panta 3.a punktu, un ierosināto BAND grozījumu 1. panta 53) punkta b) apakšpunktu, ar ko BAND iekļauj jaunu 103. panta 3.a punktu.

⁽⁶⁷⁾ Sk. ierosināto grozījumu attiecībā uz netiešās parakstīšanas ķēdēm 1. panta 3) punkta a) apakšpunktu un 2. panta 7) punkta a) apakšpunktu, ar ko groza attiecīgi BAND 45.f panta 1. punktu un VNMR 12.g panta 1. punktu.

⁽⁶⁸⁾ Sk. ierosināto grozījumu attiecībā uz netiešās parakstīšanas ķēdēm 1. panta 3) punkta a) apakšpunktu un 2. panta 7) punkta a) apakšpunktu, ar ko groza attiecīgi BAND 45.f panta 1. punktu un VNMR 12.g panta 1. punktu.

attiecīgos nosacījumus saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 575/2013 ⁽⁶⁹⁾ (turpmāk – “Kapitāla prasību regula” (“KPR”)) un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2013/36/ES ⁽⁷⁰⁾ (turpmāk – “Kapitāla prasību direktīva” (“KPD”)). Piemēram, ja kredītiestāde – meitasuzņēmums nav mātesuzņēmums dalībvalstī un tai nav meitasuzņēmumu trešās valstīs, uzraudzības iestāde var pieprasīt atbilstību konkrētiem pienākumiem subkonsolidēti saskaņā ar KPR un KPD ⁽⁷¹⁾ tikai tad, ja tas ir pamatoti uzraudzības nolūkos, ņemot vērā kredītiestādes riska vai kapitāla struktūras īpatnības, vai ja dalībvalstis pieņem nacionālos tiesību aktus, kas paredz darbību strukturālu nodalīšanu banku grupā ⁽⁷²⁾.

13. Citi aspekti, kas saistīti ar noguldījumu apdrošināšanas regulējumu

13.1. Ierosinātajos NGSD grozījumos ietvertas vairākas citas izmaiņas noguldījumu apdrošināšanas regulējumā ⁽⁷³⁾. ECB atzinīgi vērtē tās izmaiņas, kuras veicina turpmāku saskaņošanu un paplašina instrumentu kopumu, kas iestādēm pieejams saskaņā ar CMDI regulējumu.

13.2. Dažas no ierosinātajām NGSD izmaiņām rada bažas ECB. Pirmkārt, ierosināto NGSD grozījumu mērķis ir uzticēt uzraudzības iestādei pienākumu nodrošināt, ka kredītiestādes pilda savus pienākumus kā NGS dalībnieces ⁽⁷⁴⁾. Uzraudzības iestādes pilnvaras saskaņā ar KPD var izmantot tikai, lai sasniegtu tajā noteiktos mērķus, un tās nevar attiecināt uz nesaistītiem jautājumiem, piemēram, kredītiestāžu kā NGS dalībnieku pienākumu neizpildi. Turklāt NGS iestādēm ir daudz labākās iespējas novērtēt šādu atbilstību, un tādēļ tām būtu jāpiešķir attiecīgas izpildes pilnvaras. Tāpēc ECB iesaka pārskatīt šo priekšlikumu.

13.3. Otrkārt, ierosinātie NGSD grozījumi paredz, ka NGS drīkstēs turēt savus līdzekļus nacionālo centrālo banku (NCB) kontos ⁽⁷⁵⁾. Lai gan šādu kontu atvēršana atbilstu Līgumam ⁽⁷⁶⁾, šī noteikuma dēļ vajadzētu grozīt dažu NCB statūtus saskaņā ar nacionālajiem tiesību aktiem, lai nodrošinātu, ka gan valsts, gan privātās NGS ir tiesīgas atvērt nepieciešamos kontus. Turklāt NCB finansējums NGS, piemēram, paplašinot pārtēriņa iespējas attiecībā uz NGS kontu NCB, neatbilstu monetārās finansēšanas aizliegumam, ciktāl NGS ir uzskatāma par “publisko tiesību subjektu” Līguma 123. panta 1. punkta nozīmē ⁽⁷⁷⁾.

14. NGS iemaksu pārvešanas atvieglošana

14.1. Pašlaik, ja kredītiestāde pārtrauc dalību NGS un pievienojas citai NGS vai ja dažas no tās darbībām tiek nodotas citai NGS, izcelsmes NGS pārved tikai nelielu daļu no kredītiestādes iepriekšējām iemaksām jaunajai NGS. Ja NGS ir sasniegušas savu mērķapjomu, no 2024. gada iespēja pārvest iemaksas var beigties pilnībā, jo var pārvest tikai pēdējo 12 mēnešu iemaksas. Ja kredītiestāde mainīs savu saistību ar NGS, radīsies finansējuma pārpalikums izcelsmes NGS, jo šīs NGS segtie riski samazināsies, savukārt tās finanšu līdzekļi apjoms saglabāsies ļoti līdzīgs. No otras puses, saņēmējā NGS radīsies finansējuma iztrūkums, jo pārvestie resursi nebūs samērīgi ar pārnestajiem riskiem. Šo iztrūkumu aizpilda pārvedēja kredītiestāde vai visi saņēmējas NGS dalībnieki. Pašreizējais noguldījumu

⁽⁶⁹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 575/2013 (2013. gada 26. jūnijs) par prudenčuālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 176, 27.6.2013., 1. lpp.).

⁽⁷⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/36/ES (2013. gada 26. jūnijs) par piekļuvi kredītiestāžu darbībai un kredītiestāžu prudenčuālo uzraudzību, ar ko groza Direktīvu 2002/87/EK un atceļ Direktīvas 2006/48/EK un 2006/49/EK (OV L 176, 27.6.2013., 338. lpp.).

⁽⁷¹⁾ Sk. KPR Otro līdz Astoto daļu un KPD VII sadaļu.

⁽⁷²⁾ Sk. KPR 11. panta 6. punktu.

⁽⁷³⁾ Lielākā daļa šo izmaiņu saistāmas ar Eiropas Banku iestādes atzinumu par noguldījumu garantiju sistēmu finansēšanu un noguldījumu garantiju sistēmu līdzekļu izmantošanu (EBA/OP/2020/02), kas pieejams EBI interneta vietnē www.eba.europa.eu.

⁽⁷⁴⁾ Sk. ierosināto NGSD grozījumu 1. panta 3) punkta a) apakšpunktu, ar ko groza NGSD 4. panta 4. punktu.

⁽⁷⁵⁾ Sk. ierosināto NGSD grozījumu 1. panta 11) punkta e) apakšpunktu, ar ko NGSD iekļauj jaunu 10. panta 7.a punktu.

⁽⁷⁶⁾ Sk. Eiropas Centrālo banku sistēmas un Eiropas Centrālās bankas Statūtu (turpmāk – “ECBS statūti”) 17. pantu, kas paredz, ka, lai veiktu operācijas, NCB var atvērt kontus kredītiestādēm, valsts iestādēm un citiem tirgus dalībniekiem.

⁽⁷⁷⁾ Sk. ECB 2022. gada konverģences ziņojuma 2.2.3. sadaļu un Atzinumu CON/2020/24.

apdrošināšanas regulējums nodrošina labvēlīgu attieksmi pret izcelsmes NGS uz pārvedējas kredītiestādes un/vai saņēmējas NGS dalībnieku rēķina. Ja noguldījumu apdrošināšanas regulējums netiek grozīts, rodas ievērojamas neatgūstamas izmaksas kredītiestādei, kas maina savu saistību ar NGS. Tas ir būtisks šķērslis, lai sasniegtu mērķi veicināt banku pakalpojumu vienoto tirgu Savienībā.

- 14.2. ECB pauž nožēlu, ka Komisijas priekšlikumā nav ievērots EBI ieteikums ⁽⁷⁸⁾ pilnvarot EBI izstrādāt metodiku, kas novērstu šo trūkumu noguldījumu apdrošināšanas regulējumā. ECB ierosina pilnvarot EBI izstrādāt pārvedamo iemaksu summas aprēķināšanas metodiku, lai nodrošinātu saskaņotību ar pārnestajiem riskiem. Tas samazinātu finansējuma pārpalikumu izcelsmes NGS un jebkādu finansējuma iztrūkumu saņēmējā NGS, tādējādi izvairoties no nevajadzīgu izmaksu uzlikšanas pārvedējai kredītiestādei un citiem saņēmējas NGS dalībniekiem. Šādai metodikai būtu jālidzsvāro iesaistīto NGS intereses un jāsaglabā finanšu stabilitāte visā sistēmā.

15. Informācijas apmaiņa

- 15.1. Ierosinātā tiesību aktu kopuma mērķis ir vēl vairāk uzlabot noteikumus, kas reglamentē informācijas apmaiņu krīzes pārvaldības kontekstā ⁽⁷⁹⁾.

- 15.2. ECB atbalsta visaptverošu un savlaicīgu informācijas apmaiņu starp kompetentajām iestādēm un noregulējuma iestādēm krīzes pārvaldības nolūkos. ECB un VNV jau ir ieviesušas visaptverošu divpusēju saprašanās memorandu, kas veicina šādu apmaiņu ⁽⁸⁰⁾. Memorandā ir noteikti vairāki informācijas apmaiņas un sadarbības kanāli, nodrošinot, ka VNV ir informēta par attiecīgajām norisēm saistībā ar ECB tieši uzraudzītām vienībām.

- 15.3. Tomēr ECB pauž bažas par ierosinātajiem VNMR un BAND grozījumiem, saskaņā ar kuriem ECB un citiem ECBS dalībniekiem ir jāsniedz VNV visa informācija, kas nepieciešama VNV uzdevumu veikšanai saskaņā ar VNMR ⁽⁸¹⁾, un jāsniedz Komisijai visa informācija, kas nepieciešama, lai Komisija varētu veikt savus uzdevumus saskaņā ar BAND saistībā ar politikas izstrādi, tostarp ietekmes novērtējumu sagatavošanu un tiesību aktu priekšlikumu sagatavošanu un apspriešanu ⁽⁸²⁾.

- 15.4. Šo pienākumu piemērošanas joma nav skaidra, tāpēc būtu vēlams sīkāk precizēt VNV un Komisijai nosūtāmās informācijas veidu. Konkrētāk, jebkādi jauni noteikumi par informācijas apmaiņu, kas jāiekļauj BAND, var attiekties tikai uz minētās direktīvas priekšmetu. Šāda informācijas apmaiņa neietvertu, piemēram, informāciju, kas saistīta ar kredītiestāžu prudenciālo uzraudzību vai Komisijas darbībām politikas izstrādes jomā. ECB saprot, ka šī informācijas apmaiņa attiecas tikai uz apkopotu informāciju, kas neattiecas uz atsevišķām kredītiestādēm. Turklāt ECB atzinīgi vērtētu, ja tiktu izveidota procedūra sadarbībai ar Komisiju, lai nodrošinātu šīs informācijas efektīvu un netraucētu nosūtīšanu. Visbeidzot, ECB saprot, ka visa konfidencialā informācija tiks nosūtīta Komisijai saskaņā ar attiecīgajiem Savienības nozaru tiesību aktiem, kas nosaka konfidencialas informācijas aizsardzību un šādas aizsardzības izņēmumus.

⁽⁷⁸⁾ Sk. Eiropas Banku iestādes atzinumu par noguldījumu atbilstību, seguma līmeni un sadarbību starp noguldījumu garantiju sistēmām (EBA/OP/2019/10), kas pieejams EBI interneta vietnē www.eba.europa.eu.

⁽⁷⁹⁾ Sk. ierosināto VNMR grozījumu 1. panta 25) un 43) punktu, ar ko attiecīgi groza VNMR 30. un 88. pantu.

⁽⁸⁰⁾ Saprašanās memorands starp Vienoto noregulējuma valdi un Eiropas Centrālo banku par sadarbību un informācijas apmaiņu.

⁽⁸¹⁾ Sk. ierosināto VNMR grozījumu 1. panta 29) punktu, ar ko groza VNMR 34. pantu, un ierosināto BAND grozījumu 1. panta 58) punktu, ar ko groza BAND 128. pantu.

⁽⁸²⁾ Sk. ierosināto BAND grozījumu 1. panta 58) punktu, ar ko groza BAND 128. pantu.

15.5. Būtu arī jāatzīmē, ka konfidenciālu statistisko informāciju VNV un Komisijai var nosūtīt tikai saskaņā ar attiecīgajiem Savienības tiesību aktiem par konfidenciālas informācijas aizsardzību. Jo īpaši Padomes Regulas (EK) Nr. 2533/98 8. panta 4.a punkts ⁽⁸³⁾ ļauj ECBS dalībniekiem sniegt konfidenciālu statistisko informāciju ⁽⁸⁴⁾ dalībvalstu un Savienības iestādēm vai struktūrām, kas atbild par finanšu iestāžu, tirgu un infrastruktūru uzraudzību vai finanšu sistēmas stabilitāti, tikai tādā apjomā un tik detalizēti, cik tas ir vajadzīgs, lai izpildītu to attiecīgos uzdevumus. Tajā pašā pantā paredzēts, ka iestādēm vai struktūrām, kuras saņem konfidenciālu statistisko informāciju, jāveic visi vajadzīgie normatīvie, administratīvie, tehniskie un organizatoriskie pasākumi, lai nodrošinātu konfidenciālas statistiskās informācijas fizisko un loģisko aizsardzību. ECB nosūta VNV konfidenciālu statistikas informāciju uz minētā pamata un pēc VNV pieprasījuma.

16. *Personas datu nosūtīšana*

16.1. Lai gan ierosinātā tiesību aktu kopuma mērķis ir vēl vairāk uzlabot noteikumus, kas reglamentē informācijas apmaiņu krīzes pārvaldības kontekstā, tajā nav skats jautājums par personas datu aizsardzību, kas ir svarīgs temats un pamattiesības. VNMR varētu paredzēt skaidrākus norādījumus par personas datu apmaiņu un atbilstošus aizsardzības pasākumus datu subjektiem, lai nodrošinātu taisnīgu līdzsvaru starp dažādajām iesaistītajām interesēm.

16.2. Turklāt pieredze liecina, ka, izpildot datu aizsardzības noteikumus, varētu būt vajadzīgs papildu laiks, lai veiktu nepieciešamās darbības pirms attiecīgās informācijas apmaiņas. Šis nepieciešamais papildu laiks varētu izraisīt iespējamu kavēšanos. Tas būtu īpaši problemātiski krīzes situācijas kontekstā, kad, piemēram, VNV ir vajadzīga tūlītēja informācija, lai sagatavotos noregulējumam. Tāpēc varētu būt nepieciešams ieviest īpašus noteikumus, lai uz laiku atvieglotu datu aizsardzības procedūras prasības nolūkā nodrošināt taisnīgu līdzsvaru starp dažādajām interesēm, kas tiek skartas šādos krīzes apstākļos.

Gadījumos, kuros ECB iesaka grozīt ierosināto regulu un ierosinātās direktīvas, konkrēti redakcionālie priekšlikumi ir izklāstīti atsevišķā tehniskā darba dokumentā, kuram pievienots attiecīgs paskaidrojuma teksts. Tehniskais darba dokuments angļu valodā ir pieejams *EUR-Lex*.

Frankfurtē pie Mainas, 2023. gada 5. jūlijā

ECB prezidente
Christine LAGARDE

⁽⁸³⁾ Padomes Regula (EK) Nr. 2533/98 (1998. gada 23. novembris) par statistikas informācijas vākšanu, ko veic Eiropas Centrālā banka (OV L 318, 27.11.1998., 8. lpp.). Regulas (EK) Nr. 2533/98 juridiskais pamats ir ECBS Statūtu 5.4. pants, kas paredz, ka Padome saskaņā ar ECBS Statūtu 41. pantā noteikto procedūru cita starpā nosaka konfidencialitātes režīmu, kuru piemēro statistiskās informācijas vākšanai, ko veic ECB ar NCB palīdzību.

⁽⁸⁴⁾ Kā definēts Regulas (EK) Nr. 2533/98 1. panta 12) punktā.